

Om Norwaco

Norwaco er en forvaltningsorganisasjon for opphavere, utøvende kunstnere og produsenter. Norwaco ivaretar rettighetshavernes interesser der felles forvaltning av opphavsrettigheter og nærstående rettigheter anses som hensiktsmessig. Norwaco hadde ved utgangen av 2020, 35 norske organisasjoner som medlemmer. Til sammen representerer disse ca. 65.000 individuelle norske rettighetshavere. Norwaco representerer også en rekke utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner.

INNHold

Om Norwaco	2
Leder	3
Styrets beretning	4
Årsregnskap 2020	
Resultatregnskap	7
Balanse	8
Kontantstrømanalyse	9
Noter til regnskapet	10
Revisjonsberetning	13
Informasjon om virksomheten i 2020	
Nøkkeltall	14
Medlemsorganisasjonenes sektortilknytning	15
Virksomhetsområdene	16
Forvaltning og drift	20
Utbetalinger i 2020	25
Styret, utvalg og administrasjon	26
Medlemsorganisasjoner med jubileum i 2020	29

Norwacos forvaltningsområder – sektorer

Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt som deler Norwacos forvaltning i syv hovedområder – Norwacos sektorer.

- **Tredjeparts TV- og radiodistribusjon**
Samtidig og uendret (lineær) distribusjon av TV- og radiokanaler og tilknyttede innholdstjenester.
- **Undervisningsbruk**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk i undervisningsvirksomhet.
- **Bedriftsintern bruk**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bedrifter og i ansattes presentasjoner for kunder og samarbeidspartnere.
- **Bruk i bibliotek og museer**
Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bibliotek og museer for besøkende.
- **Bruk av TV-selskaps arkivmateriale**
TV-selskaps bruk av eget arkivmateriale i nye produksjoner og tilgjengeliggjøring på forespørsel for privat bruk. Tredjeparters tilgjengeliggjøring av slikt arkivmateriale.
- **Offentlig fremføring av TV-innhold**
Offentlig fremføring av TV-innhold på offentlig tilgjengelige steder som hotellobbyer, treningssentre, flyplasser m.m.
- **Privatkopiering (fordelingsoppdrag)**
Kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk.

Medlemsorganisasjonene slutter seg til de forvaltningssektorene som er relevante for deres medlemmer. De overdrar til Norwaco rett til å inngå avtaler om forvaltning av rettighetene og til å fordele vederlag eller kompensasjon. Fordelingen av vederlaget mellom organisasjonene besluttet av medlemmene i hver enkelt sektor. Styret har ansvar for å fordele til norske og utenlandske rettighetshavere som ikke er medlemmer av Norwacos tilsluttede organisasjoner.

Krise og læring – annerledes og likt

Det siste året har vi lært mye nytt. Nå vet vi hva en pandemi er. Vi vet at det norske samfunnet kan bli stengt ned selv om det er fredstid. Vi har lært om en dugnad der målet er å ikke møte folk, og vi har lært å møtes, selv om vi sitter i hver vår stue, bokstavelig talt.

For kulturlivet har 2020 vært et kriseår. Konserter, teater, kinoer, utstillinger, filmminspillinger og TV-show – det meste har blitt avlyst eller utsatt. For rettighetshaverne har dette selvsagt betydd usikre inntekter, og for Norwacos medlemsorganisasjoner, har det medført et enormt arbeid for å sikre medlemmenes interesser gjennom ulike støtteordninger og kompensasjon for bortfalte inntekter.

De områdene Norwaco har ansvar for er i liten grad direkte påvirket av koronapandemien. Inntektsførte vederlag er lavere enn i 2019, men det skyldes andre forhold enn pandemien. Den viktigste grunnen er at arkivavtalen med NRK er mer enn halvert, både i omfang og vederlag. Det er synd både for publikum og rettighetshaverne. Det eldre NRK-arkivet er en felles kulturarv som vi mener NRK har råd til å betale for å gjøre tilgjengelig for det norske folk. Gjeldende arkivavtale varer ut 2021. Hva som skjer videre, er uvisst.

Et mye diskutert tema i Norwaco det siste året, har vært Kulturdepartementets gjennomgang

av privatkopieringsordningen. Initiativet kom allerede i 2018 da åndsverkloven ble endret, og kompensasjonsordningen ble utvidet til å omfatte selvstendige litterære og visuelle verk. Misnøyen har siden vært stor fordi ordningen ble utvidet til å gjelde flere rettighetshavere uten at bevilgningen økte. Et annet sentralt tema er om det skal utbetales privatkopieringskompensasjon for offlinekopier i forbindelse med abonnementsordninger for musikk, film og lydbøker. Saken har vært diskutert i flere år, men har økt i intensitet det siste året. Kulturdepartementet bestilte en juridisk utredning fra professor Ole-Andreas Rognstad i 2020 som blant annet belyser dette, men det er fortsatt flere uavklarte spørsmål. Det er uvisst når Departementet vil levere sine konklusjoner.

EU-direktiver gir viktige rammebetingelser for kollektiv forvaltning av opphavsrettigheter og dermed også for Norwacos virksomhet. Vi har lenge ventet på implementeringen av EU-direktivet fra 2014 som omhandler nettopp kollektiv rettighetsforvaltning. Arbeidet har flere ganger blitt forsinket – så også i 2020 pga. pandemien, men i desember 2020 kom forslaget fra Kulturdepartementet om en helt ny lov. Lovforslaget ventes å bli behandlet av Stortinget i løpet av våren. Det er foreslått en overgangsperiode slik at både Norwaco og medlemsorganisasjonene skal få nødvendig tid til å sikre at interne regelverk for forvaltning og fordeling av vederlag er i tråd med den nye loven.

Arbeidet med å forberede implementeringen av de to viktige EU-direktivene som ble vedtatt i 2019, er også så vidt i gang. Kulturdepartementet har i første omgang invitert til skriftlige innspill til Digitalmarkedsdirektivet og Nett- og videresendingsdirektivet, og i den forbindelse også til betydningen av «Klasseromsbestemmelsen» som har vært en viktig sak for Norwaco i flere år. Vi ser frem til å jobbe videre med disse spørsmålene i tiden fremover.

Dette har vært et annerledes og krisepreget – men også lærerikt år. Interne møter, styremøter, medlemsmøter, høringer, nordisk samarbeid og forhandlinger med kunder – det meste har foregått på video. Det er både veldig annerledes og ganske likt. Store ulemper, men også noen fordeler. Potensielt mer arbeidsro, kanskje mer effektivt, men også mindre motiverende for mange av oss. Jeg gleder meg til å treffe folk igjen!

Mars 2021
Alt godt fra Elin

Elin Urkedal, direktør (Foto: Guro Skjelderup)

Virksomhet og fremtidig utvikling

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag som fordeles til norske og utenlandske rettighetshavere.

Samlede inntekter for 2020

Inntektsført vederlag for 2020 er på 397 MNOK mot 406 MNOK i 2019. Det er i inntektsført vederlag tatt høyde for feilrapporterte abonnenttall, ref. nedenfor. Nedgangen i vederlag skyldes hovedsakelig en redusert avtale med NRK om det eldre NRK-arkivet.

Korona-pandemien har rammet kunstnere hardt, men Norwacos rettighetsforvaltning er hittil kun i mindre grad direkte berørt av korona-pandemien.

Tredjeparters TV- og radiodistribusjon

I korona-året 2020 har TV-seingen igjen økt og er nå på samme nivå som i 2018. I gjennomsnitt ser nordmenn 135 minutter på TV daglig. Radio er uendret siden i fjor.

TV-distributørene tilbyr nå i stor grad «underholdningspakker» der lineære TV-kanaler, tidsforskutte tjenester og rene strømmetjenester tilbys som likestilte valgmuligheter innenfor et poengsystem. Kundene kan dermed velge både lineære TV-kanaler og strømmetjenester, og sette sammen sine egne TV-pakker. Vi ser en tendens til nedgang i vederlaget for TV-distribusjon, fordi kundene med denne ordningen velger færre TV-kanaler. Norwaco representerer per i dag ikke rettigheter i rene strømmetjenester, men utreder strømming som fremtidig forvaltningsområde.

Rabatt til overnattingssteder

Hoteller og overnattingssteder er en av Norwacos kundegrupper innen TV-distribusjon, og mange av disse har hatt store utfordringer i 2020. Norwaco har innvilget redusert betaling til overnattingssteder som har vært nødt til å stenge lokalene deler av året på grunn av koronapandemien.

Feilrapportering

Norwacos kunder har selv ansvar for innrapportering av abonnenttall per TV-kanal, og vederlaget blir beregnet utfra dette. Det ble på tampen av 2020 innmeldt feilrapportering som strekker seg over flere år. Saken er uavklart og følges opp. Dette påvirker inntektsført vederlag i 2020, fordi det må gjøres avsetninger i regnskapet. Vederlag for tidligere år er allerede utbetalt til norske og utenlandske organisasjoner, så dette er en svært krevende sak.

NRKs arkiv

Den første avtalen mellom NRK og Norwaco om tilgjengeliggjøring av eldre NRK-programmer, gjaldt for seks år og utløp i 2019. For 2020 og 2021 er det inngått en midlertidig avtale om et begrenset arkivtilbud og vesentlig lavere vederlag. Både NRK og Norwaco ønsket en mer omfattende avtale, men partene sto svært langt fra hverandre i synet på avtalens verdi. Etter krevende forhandlinger sto valget mellom en begrenset avtale eller ingen avtale. Det siste ble vurdert som enda mindre gunstig, både for publikum og rettighetshavere. Det har kommet en del reaksjoner på den begrensede avtalen, fra begge hold. Publikum savner arkivprogrammer som var tilgjengelige tidligere, og rettighetshavere er blant annet kritiske til at de «smalere» programmene velges bort som følge av den begrensede avtalen.

Undervisningsbruk

Vederlagsinntektene for bruk i undervisning har økt, også i 2020. Dette skyldes hovedsakelig at antall elever har steget for en del eksisterende avtaler der kommuner med undervisningsavtale har slått seg sammen med én eller flere kommuner som ikke hadde avtale før sammenslåingen.

AV-sentraler

Undervisningsavtale med Norwaco gir skolene mulighet til å benytte kopier av TV-programmer fra såkalte AV-sentraler. Dessverre la AV-Senteret i Volda ned virksomheten sommeren 2020, men heldigvis kunne AV-Sentralen i Kristiansand utvide sitt tilbud. De tilbyr nå programmer vederlagsfritt, til alle undervisningssteder som er omfattet av Norwacos undervisningsavtaler. Fri tilgang til programmene har gjort avtalen mer attraktiv. Skoler og lærere er informert om den nye muligheten, og Norwaco har fått gode tilbakemeldinger på dette.

Privatkopiering

Som privatperson har du lov til å kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale gratis og dele med nære venner og familie. Rettighetshaverne mottar kompensasjon gjennom en årlig bevilgning over statsbudsjettet. Kompensasjonsordningen ble i 2018 utvidet fra å gjelde kopiering av lydopptak og film, til også å kompensere for privatkopiering av selvstendige tekster og visuelle verk. Dessverre ble ikke kompensasjonen økt. Siden den gang har det pågått en diskusjon om hva som er rimelig kompensasjon.

Utredning om ordningen og offline-kopiering

Som ledd i en gjennomgang og vurdering av kompensasjonsordningen, ga Kulturdepartementet i 2020 professor Ole-Andreas Rognstad oppdrag å skrive en juridisk utredning om ordningen. Rapporten ble offentliggjort i september og gir grunnlag for nye vurderinger av kompensasjon for såkalt offline-kopiering av innhold fra abonnements- og strømmetjenester. Høsten 2020 gjennomførte Norwaco en statistisk undersøkelse av offline-kopieringen, for å ha et grunnlag å fordele etter, hvis privatkopieringssektoren konkluderer med at dette skal kompenseres.

Ny avtalelisensgodkjennelse for bruk i museer

I mars godkjente Kulturdepartementet Norwaco etter den generelle avtalelisensbestemmelsen i åndsverkloven § 63, annet ledd. Søknaden ble sendt i desember 2019, etter inngåelse av løpende avtale med Rockheim. Godkjennelsen dekker eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring av norskprodusert audio- og audiovisuelt materiale internt for besøkende i bibliotek og museer. Dette er Norwacos første godkjennelse etter den generelle avtalelisensen i åndsverkloven.

Lov om kollektiv forvaltning

- proposisjon fremlagt (Prop 53 L)

Kulturdepartementet har fremlagt sitt forslag til ny lov om kollektiv forvaltning. Loven gjennomfører EUs direktiv om kollektiv forvaltning og skal sikre effektiv, åpen og god forvaltning av rettigheter og vederlag i forvaltningsorganisasjonene. Medlemmene skal sikres valgfrihet og medbestemmelsesrett.

Loven vil få stor betydning både for Norwaco og medlemsorganisasjonene, siden vederlagsfordelingen i Norwaco skjer gjennom medlemmene. Loven vil kreve gjennomgang av vedtekter, rutiner og fordelingsregler. Det er foreløpig ikke fastsatt noen ikrafttredelsesdato for loven.

Norcode

Norwaco innvilget i 2020 støtte på 380.000 NOK for det tredje og siste året i prosjektet for oppbygging av den ugandiske audiovisuelle rettighetshaverorganisasjonen UFMI (Uganda Federation of Movie Industry). Prosjektet gjennomføres av Norcode, den norske bistandsorganisasjonen på opphavsrettsområdet, som drives av TONO og Gramo.

Økonomiske forhold

Driftskostnadene for 2020 utgjorde 4,2 % av inntektsført vederlag.

Styring av finansiell risiko

Innkrevd vederlag fordeles normalt året etter innkreving. Styrets strategi for kapitalforvaltning har sikkerhet for kapitalen som overordnet målsetning og skal prioritere dette fremfor maksimal avkastning.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift, jfr. regnskapslovens § 4-5. Styret bekrefter at forutsetningene er til stede, jfr. regnskapslovens § 3-3a.

Administrasjon

Norwacos administrasjon hadde ved utgangen av 2020, ti fast ansatte hvorav én i deltidsstilling. I april sluttet økonomisjef og storkundeansvarlig Erik Hovet Skjøtskift etter syv år i Norwaco. Hilde A. Clason ble ansatt som storkundeansvarlig og startet i april. Samtidig fikk Sigrid H. Rauboti ny, utvidet stilling som økonomi- og administrasjonsansvarlig.

Koronapandemien har medført mye arbeid fra hjemmekontor og hovedvekt på digitale møter og samarbeidsformer det siste året. Norwaco var godt rustet til endringen gjennom fleksible digitale løsninger, men det har vært et savn for ansatte å ikke kunne møtes fysisk på samme måte som tidligere.

Norwaco har som mål å være en arbeidsplass hvor det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Organisasjonen har innarbeidet at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Det er fire menn og seks kvinner ansatt i Norwaco.

Sykefraværet i 2020 var 1 %. Etter styrets oppfatning er arbeidsmiljøet i Norwaco godt.

Norwaco driver sin virksomhet fra leide lokaler i Oslo sentrum. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen. Virksomheten er ikke av en karakter som kan forurense det ytre miljøet.

Resultatregnskap

(Tall i kroner)	Noter	2020	2019
OPPTJENING AV VEDERLAG			
TV-distribusjon		302 349 050	305 446 223
Undervisningsvirksomhet		29 453 127	27 892 763
Bibliotek og museer		430 802	503 734
TV-selskaps arkiv		9 436 804	19 063 891
Privatkopiering		55 198 981	53 209 345
SUM OPPTJENTE VEDERLAG		396 868 764	406 115 957
Netto finansinntekter	1	3 991 806	5 845 441
SUM VEDERLAG OG FINANSINTEKTER		400 860 570	411 961 398
VEDERLAG TIL RETTIGHETSHAVERE		383 867 314	394 116 833
MIDLER TIL DEKNING AV DRIFTSKOSTNADER			
Vederlag og finansinntekter til dekning av drift		16 993 256	17 844 565
Medlemskontingenter		17 500	17 500
Endringer i pensjonsforpliktelse mot udekket tap	6	-348 613	-626 268
Sum midler til dekning driftskostnader		16 662 143	17 235 797
DRIFTSKOSTNADER			
Lønn og andre personalkostnader	2,6	11 499 612	11 837 891
Avskrivninger	3	42 180	107 422
Støtte til Norcode	4	380 000	480 000
Andre driftskostnader		4 740 351	4 810 484
Sum driftskostnader		16 662 143	17 235 797
RESULTAT		-	-

Balanse

(Tall i kroner)	Noter	2020	2019
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Inventar/kontormaskiner	3	73 643	115 823
Langsiktig fordring		50 568	50 568
Aksjer/verdipapirer	1	1 500 000	1 500 000
Sum anleggsmidler		1 624 211	1 666 391
OMLØPSMIDLER			
Fordringer på vederlag		58 271 946	38 773 658
Andre fordringer		223 796	103 582
Sum fordringer		58 495 743	38 877 240
Vederlagsmidler i bank		4 867 599	21 997 350
Pengemarkedsfond	1	238 915 785	243 696 078
Sum investeringer		243 783 384	265 693 428
Bankinnskudd	5	13 332 834	3 037 663
Sum omløpsmidler		315 611 961	307 608 330
SUM EIENDELER		317 236 171	309 274 721
EGENKAPITAL OG VEDERLAG/GJELD			
EGENKAPITAL			
Udekket tap pensjon	6	-2 614 432	-2 963 045
LANGSIKTIG GJELD			
Beregnet fremtidige pensjonsforpliktelser	6	2 614 432	2 963 045
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		145 660	191 187
Offentlig gjeld		958 169	1 102 070
Annen kortsiktig gjeld		17 807 254	848 211
Sum kortsiktig gjeld		18 911 082	2 141 468
Vederlag og renter avsatt til utbetaling		298 325 088	307 133 253
SUM EGENKAPITAL OG VEDERLAG/GJELD		317 236 171	309 274 721

Oslo, 24. mars 2021

 Jan Terje Helmi
  Marte Thorsby
  Hege Iren Frantzen
  Harald Holter
  Marius Øvrebo-Engeboen

 Renée Rasmussen
  Anders Bredmose
  Cato Strøm
  Ann-Kristin Vasseljen
  Stian Langgaard-Nielsen
  Elin Urkedal (direktør)

Kontantstrømanalyse

(Tall i kroner)	2020	2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat	-	-
Ordinære avskrivninger	42 180	107 422
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld	-19 543 816	-1 556 877
Endring i andre tidsavgrensingsposter	16 694 929	23 073
Endring i vederlag og renter til utbetaling	-8 808 165	26 042 778
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-11 614 872	24 616 396
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler		
Endring i andre investeringer	4 780 293	-25 824 859
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	4 780 293	-25 824 859
Netto endring i likvider i året	-6 834 580	-1 208 463
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	25 035 013	26 243 476
Kontanter og bankinnskudd per 31.12	18 200 433	25 035 013
I balansen		
Vederlagsmidler i bank	4 867 599	21 997 350
Bankinnskudd	13 332 834	3 037 663
Sum kontanter og bankinnskudd per 31.12.	18 200 433	25 035 013
Herav utgjør bundne bankinnskudd:		
Skattetrekkmidler	554 884	554 884
Depositum husleie	638 930	637 323
Sum bundne bankinnskudd	1 193 814	1 192 207

Noter til regnskapet

Alle tall i norske kroner med mindre annet opplyses særskilt.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

Vederlag

Inntektsføring av vederlag er bokført etter opptjeningsprinsippet som er inneværende regnskapsår. Vederlag mottatt fra utlandet er opptjent i 2020 og tidligere år.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Aksjer og verdipapirer som anleggsmidler

Anleggsaksjer og verdipapirer hvor Norwaco ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til det laveste av kostpris og virkelig verdi.

Pengemarkedsfond som omløpsmidler

Verdipapirer som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen.

Fordringer

Fordringer på vederlag og andre fordringer er verdsatt til pålydende etter fradrag for avsetning til mulige tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets

begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønn og andre personalkostnader.

Norwaco har tidligpensjon, AFP i Fellesordningen, som er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon til at Norwaco kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av den samlede pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Innbetalt premie kostnadsføres under lønn og andre personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

1. Finansinvesteringer

Vederlagsmidlene er plassert på særvilkårskonti i DNB, i pengemarkedsfond, aksjefond og aksjer. Gjennomsnittlig avkastning på midler plassert i bank har vært 0,37 % og i pengemarkedsfond 1,39 %.

Anleggsmidler	Bokført 31.12.2020	
Aksjefond, Pluss Markedsverdi	500 000	
Aksjefond, Pluss Utland Etisk	1 000 000	
Sum anleggsmidler	1 500 000	
Omløpsmidler		Avkastning
Pengemarkedsfond, Pluss Likv. I og II	167 514 810	2 408 939
Pengemarkedsfond, DNB Likviditet 20 (V)	71 400 975	1 510 928
Vederlagsmidler i bank	4 867 599	66 919
Netto andre finansinntekter		5 020
Sum omløpsmidler	243 783 384	3 991 806
Netto finansinntekter		3 991 806

Anleggsaksjene har en markedsverdi 31.12.2020 på 2 499 863 for Utland Etisk og 1 097 430 for Pluss Markedsverdi.

Netto finansinntekter er godskrevet vederlagsmidlene.

2. Ytelser til ansatte, tillitsvalgte og revisor

Lønns- og personalkostnader består av følgende poster:

	2020	2019
Lønn til ansatte	7 629 024	7 596 106
Arbeidsgiveravgift	1 074 736	1 209 210
Pensjonskostnader inkl aga	1 636 750	1 761 887
Andre personalkostnader	204 301	238 480
Honorarer	883 480	898 161
Innleid personale	71 321	134 047
Sum lønn og personalkostnader	11 499 612	11 837 891

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn/honorarer	1 436 389	792 500
Pensjonspremie	364 275	
Annen ytelse	9 027	

Ved arbeidsgivers oppsigelse skal daglig leder, i tillegg til lønn i oppsigelsestiden, ha krav på etterlønn tilsvarende 6 måneders fast lønn.

Det var ved utgangen av 2020 ti ansatte i Norwaco.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor inklusiv mva. er kr 166 000 for revisjon og kr 46 000 for annen bistand.

3. Inventar og kontormaskiner

	Inventar	Kontormaskiner	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	210 957	296 941	507 898
Tilgang	-	-	-
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	210 957	296 941	507 898
Akkumulert avskrivning 31.12	137 314	296 941	434 255
Bokført verdi 31.12.	73 643	0	73 643
Årets avskrivninger	42 180	0	42 180
Avskrivninger i %	20 %	33,33 %	

4. Støtte til Norcode

Bevilget økonomiske støtte til Norcode på kr 380 000 i 2020 er belastet Norwacos driftsregnskap.

5. Bankinnskudd

Av totale bankinnskudd på kr 13 332 834 utgjør kr 554 884 bundne skattetrekkmidler og kr 638 930 husleiedepositem.

6. Pensjonskostnader

Norwaco er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har en pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven. Norwaco har en kollektiv ytelsesbasert pensjonsordning som omfatter 16 personer, hvorav 10 aktive. Forpliktelsen er balanseført basert på beste estimat fra aktuar.

I tillegg har Norwaco avtalefestet pensjonsordning i Fellesordningen for AFP. Årets premie er kostnadsført og inngår i pensjonskostnader, ref. note 2.

Pensjonskostnader	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 257 973	1 365 751
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	527 641	585 612
Avkastning på pensjonsmidler	-707 999	-758 137
Administrasjonskostnader	203 024	175 823
Netto pensjonskostnader før aga.	1 280 639	1 369 049
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnadene	180 570	193 036
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	26 397	44 708
Resultatført endring i fripolise på uførepensjon	-	-
Periodisert arbeidsgiveravgift	-	-
Netto pensjonskostnad	1 487 606	1 606 793
Pensjonsforpliktelsen	2020	2019
Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO) pr 31.12	26 780 206	23 242 487
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12	18 938 362	18 229 978
Påløpte pensjonsforpliktelser pr 31.12. ekskl. aga.	-7 841 843	-5 012 509
Arbeidsgiveravgift	-1 105 700	-706 764
Påløpte pensjonsforpliktelser per 31.12. inkl. aga.	-8 947 543	-5 719 273
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	6 333 111	2 756 227
Netto balanseført pensjonsforpliktelse inkl. aga	-2 614 432	-2 963 046
Økonomiske forutsetninger	31.12.2020	31.12.2019
Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,70 %	3,80 %
Forventet lønnsvekst	2,25 %	2,25 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,00 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,25 %	1,25 %
Forventet årlig avgang	0-8 %	0-8 %
Amortiseringsfaktor (Forventet gjenstående tjenestetid)	14,13	16,36
Ønsket størrelse på korridor	10,00 %	10,00 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

Revisjonsberetning

NITSCHKE

Til årsmøte i Norwaco

NITSCHKE AS
Vollaveien 17B
Postboks 353, 1326 Lysaker
Telefon: +47 67 10 77 00
E-post: post@nitschke.no
Foretaksregisteret: NO 914 658 314 MVA
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Independent member of BKR International
www.nitschke.no

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norwaco som viser et resultat på kr. 0 og vederlag til rettighetshaverne på kr 383 867 314. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av virksomhetens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

NITSCHKE

Styrets og direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og direktør (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til virksomhetens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for Norwaco

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av virksomhetens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Lysaker, 24. mars 2021
NITSCHKE AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

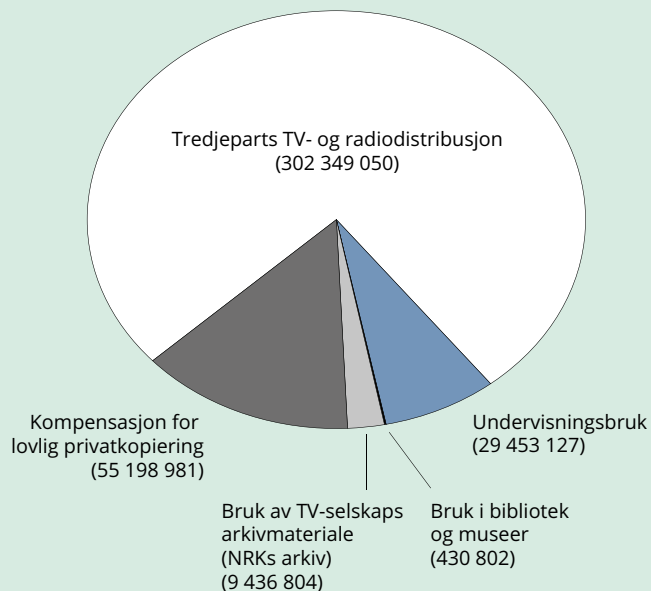
Informasjon om virksomheten i 2020

Nøkkeltall *(Beløp i kroner)*

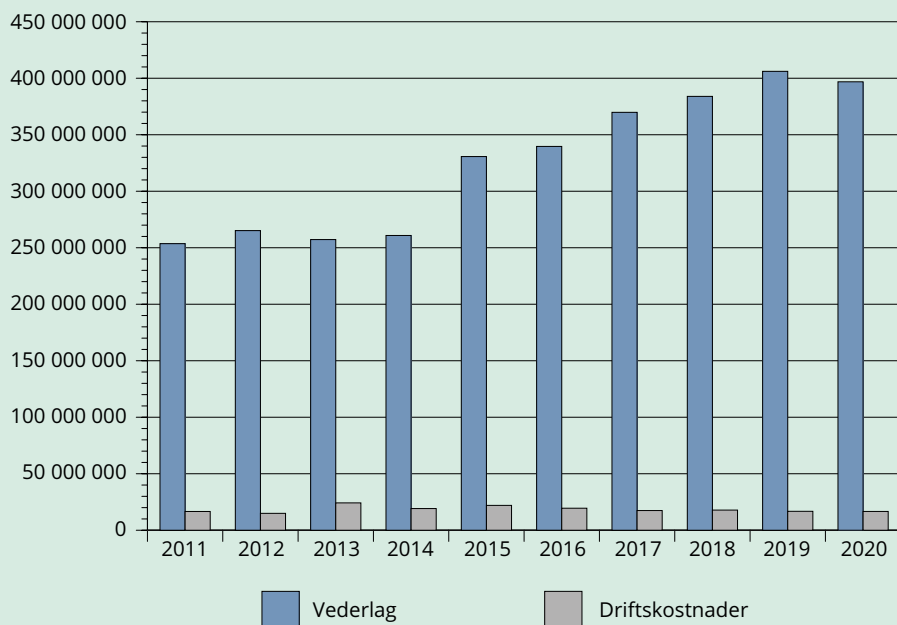
Inntekter og driftskostnader

	2020	2019	Endring
Sum vederlagsinntekter	396 868 764	406 115 957	-2,28 %
Driftskostnader (eks Norcodestøtte)	16 282 143	16 755 797	-2,83 %
Norcodestøtte	380 000	480 000	-20,83 %
Kostnadsprosent (inkl. Norcodestøtte)	4,2 %	4,2 %	

Sektorvise vederlag

Vederlagsinntekter og kostnader for de siste ti år

Medlemsorganisasjonenes sektortilknytning

Per 31.12.2020	Sektor I TV-distribusjon	Sektor II Undervisning	Sektor III Bedrift	Sektor IV Bibliotek og museums- sektor	Sektor V TV-arkivsektor	Sektor VI Offentlig fremføring	Sektor VII Privat- kopiering
BONO	●	●	●	●	●	●	●
Creo	●	●	●	●	●	●	●
Den norske Forfatterforening	●	●	●	●	●	●	●
Den norske Forleggerforening							●
FONO	●	●	●	●	●	●	●
Forbundet frie fotografer	●	●	●	●	●	●	●
Forfatterforbundet							●
Grafill	●	●	●	●	●	●	●
GramArt	●	●	●	●	●	●	●
IFPI Norge	●	●	●	●	●	●	●
Musikkforleggerne							●
NAVIO	●	●	●	●	●	●	●
NOPA							●
NORA	●	●	●	●	●	●	●
Norges Fotografforbund							●
Norsk Artistforbund					●		●
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Filmforbund	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Journalistlag	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Komponistforening							●
Norsk kritikerlag	●				●		●
Norsk Oversetterforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Redaktørforening					●		●
Norsk Revyforfatterforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Sceneinstruktørforening	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Skuespillerforbund	●	●	●	●	●	●	●
Norsk Tonekunstnersamfund	●	●	●	●	●	●	●
Norske Barne- og ungdomsbokforfattere	●	●	●	●	●	●	●
Norske Billedkunstnere	●	●	●	●	●	●	●
Norske Dansekunstnere	●	●	●	●	●	●	●
Norske Dramatikeres Forbund	●	●	●	●	●	●	●
Norske Filmregissører	●	●	●	●	●	●	●
nyMusikks Komponistgruppe							●
TONO	●	●	●	●	●	●	●
Virke Produsentforeningen	●	●	●	●	●	●	●

Forvaltning og drift på virksomhetsområdene

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon

Distribusjon av TV og radio er Norwacos hovedvirksomhetsområde.

Avtaler

Norwaco lisensierer kanaldistribusjon og tilknyttede tilleggstenester gjennom to avtaler.

- *Fellesavtalen*
Avtalen omfatter distribusjon av europeiske allmennkringkastingskanaler og inngås av Norwaco og kringkastingselskapene i fellesskap. Avtalen inkluderer samtlige rettigheter i kanalene.
- *K-avtalen*
Norwacos avtale for kommersielle kanaler omfatter over hundre kanaler og klarer rettigheter som ikke er forhåndsklarert av kringkaster. I tillegg til avtale med Norwaco, må distributørene også inngå avtaler med de aktuelle kringkasterne.

Avtalene ligger tilgjengelig på våre nettsider.

Virksomheten i 2020

TV-distributørene tilbyr nå i stor grad «underholdningspakker» der lineære TV-kanaler og rene strømmetjenester tilbys som likestilte valgmuligheter innenfor et poengsystem. Dermed kan kundene velge både lineære TV-kanaler og strømmetjenester når de setter sammen sin egen TV-pakke. Fordi kundene med denne ordningen velger færre lineære TV-kanaler, ser vi en tendens til nedgang i det totale vederlaget for TV-distribusjon. Kundebasene til TV-distributørene virker å være relativt stabile.

Norwaco tilbyr også klarering av tilleggstenester som start forfra, TV utenfor hjemmet, NPVR og arkivtjenester. Norwaco representerer per i dag ikke rettigheter i rene strømmetjenester, men utreder strømming som fremtidig forvaltningsområde

Rabatt til overnattingssteder

Hoteller og overnattingssteder er en av Norwacos kundegrupper innen TV-distribusjon, og mange av disse har hatt store utfordringer i 2020. Norwaco har innvilget redusert betaling til overnattingssteder som har vært nødt til å holde stengt deler av året på grunn av koronapandemien.

Feilrapportering

Norwacos kunder har selv ansvar for innrapportering av abonnenttall per TV-kanal, og vederlaget blir beregnet utfra dette. Det ble på tampen av 2020 meldt inn feilrapportering fra to TV-distributører for en periode på flere år. Sakene er uavklarte og følges opp. Det må gjøres avsetninger i regnskapet, og dette påvirker inntektsført vederlag for 2020. Vederlag for tidligere år er allerede utbetalt til norske og utenlandske organisasjoner, så dette er en svært krevende sak.

Utvidet K-avtale i samarbeid med Gramo

Norwaco er godkjent for klarering av videresending av lydopptak. I gjeldende norsk rett skilles det imidlertid mellom videresending og annen tredjepartsdistribusjon. Norwaco har derfor inngått samarbeid med Gramo om klarering av lydopptak, for å tilby TV-distributørene en heldekkende lisens, uavhengig av den rettslige karakteristikken av distributørens tjenester.

Nabolandskanalene

Nettstedet Nabolandskanalene.no drives av Norwaco og har som mål å øke interessen for TV fra våre naboland, Sverige og Danmark. På sidene omtales TV-programmer i kanalene SVT1, SVT2, TV4, DR1 og DR2, med særlig fokus på skandinaviskprodusert drama, krim og underholdning. Nettstedet fungerer også som en informasjons- og billedbase for TV-distributørene som kan bruke innholdet i egen omtale av programmene. Annenhver uke sender vi ut et nyhetsbrev med høydepunkter for kommende periode. Nyhetsbrevet er åpent for alle, man melder seg på fra nettsidene.

Undervisningsbruk

Bruk av audio- og audiovisuelle verk i undervisningsvirksomhet.

I samarbeid med NRK og en rekke utenlandske kringkastere, tilbyr Norwaco en avtale som gir mulighet til å bruke TV- og radioprogrammer og spillefilm i undervisningen – *AV-lisens*. For offentlige barnehager, grunnskoler og videregående skoler, tilbys også en tilleggsavtale for bruk av musikk – *Musikklicens*. Avtalene inngås av kommuner på vegne av grunnskoler og barnehager, og fylkeskommuner på vegne av videregående skoler. Universiteter, høyskoler, folkehøyskoler og private skoler inngår egne avtaler.

Vederlagsinntektene har økt i 2020. Det er inngått fire nye musikklicensavtaler med fylker, og dermed har alle fylkene nå inngått både AV-lisens og Musikklicens. Antall private skoler og folkehøgskoler med AV-lisens er uendret, mens det er inngått én ny høyskoleavtale. På kommunenivå har kommunesammenslåinger bidratt til at et noe høyere elevtall er omfattet av avtalene, men dette vil kunne endres når nylig sammenslåtte kommuner tar endelig stilling til om de ønsker avtale fremover.

AV-sentraler

Undervisningsavtale med Norwaco gir skolene mulighet til å benytte opptak av TV-programmer fra såkalte AV-sentraler. Dessverre la AV-Senteret i Volda ned virksomheten sommeren 2020, men heldigvis kunne AV-Sentralen i Kristiansand utvide virksomheten. De tilbyr nå programmer vederlagsfritt til alle undervisningssteder som er omfattet av Norwacos undervisningsavtaler. Fri tilgang til programmene har, ikke overraskende, gjort avtalen mer attraktiv, og Norwaco har fått gode tilbakemeldinger på dette.

Da koronaen stengte ned landet og nødvendiggjorde hjemmeundervisning over det ganske land, sendte Norwaco ut informasjon til kommuner og skoler med avtale, om hvordan lærere enkelt kan bestille NRK-opptak gratis fra AV-sentralen i Kristiansand. Norwaco henvendte seg også til kommuner og undervisningssteder uten avtale, for å tilby avtale og informere om den nye muligheten til å få tak i innhold, men dette har så langt ikke resultert i nye avtaler.

Klasseromsbestemmelsen

Både Norwaco og flere av medlemsorganisasjonene har i lengre tid drevet påvirkningsarbeid for å forsøke å få fjernet den såkalte klasseromsbestemmelsen, som sier at en ordinær skoleklasse skal regnes som en privat krets. Bestemmelsen har i en årrekke blitt brukt som argument for at undervisningsinstitusjoner ikke trenger avtale med rettighetshaverne for å overføre (strømme) opphavsrettslig beskyttede verk i undervisningen.

Regjeringen har blitt bedt om å utrede en avtalelisens som likestiller strømming med eksemplarframstilling i klasserommet. Kulturdepartementet har varslet at utredningen vil gjennomføres i forbindelse med implementeringen av digitalmarkedsdirektivet (DSM-direktivet).

Bruk i bibliotek og museer

Bruk av audio- og audiovisuelle verk internt i bibliotek og museer for besøkende.

Norwaco har avtaler med Popsenteret i Oslo og Rockheim i Trondheim som blant annet omfatter bruk av norskproduserte TV- og radioprogram i museenes utstilling. Popsenteret i Oslo har hatt betydelig begrenset aktivitet i 2020 på grunn av koronapandemien, og jobber ved inngangen til 2021 med en omlegging av virksomheten.

I mars godkjente Kulturdepartementet Norwaco etter den generelle avtalelisensbestemmelsen i åndsverkloven § 63 annet ledd. Søknaden ble sendt i desember 2019, etter inngåelse av løpende avtale med Rockheim. Godkjennelsen dekker eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring av norskprodusert audio- og audiovisuelt materiale internt for besøkende i bibliotek og museer. Dette er Norwacos første godkjennelse etter den generelle avtalelisensen i åndsverkloven.

Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRK-arkiv)

TV-selskaps bruk av eget arkivmateriale i nye produksjoner og tilgjengeliggjøring på forespørsel for privat bruk. Tredjeparters tilgjengeliggjøring av slikt materiale.

NRKs arkiv er en viktig del av norsk kulturarv og kan sies å representere vår felles nasjonale hukommelse. Den første avtalen mellom NRK og Norwaco, ga NRK rett til å tilgjengeliggjøre alle NRKs egenproduserte TV- og radioprogrammer kringkastet første gang før 1997. Avtalen gjaldt for seks år og utløp ved utgangen av 2019.

Å komme til enighet om fornyelse av avtalen skulle vise seg å bli svært krevende, og partene sto langt fra hverandre. Norwaco var i utgangspunktet innstilt på å inkludere nyere produksjoner i avtalen, men dette var ikke forenlig med et rigid standpunkt om å redusere vederlaget fra NRKs side.

Helt på tampen av 2019 ble partene enige om en avtale som om lag halverer vederlaget og setter en ramme på 8000 timer TV-innhold og 4000 timer radio. NRK står fritt til å velge hvilke program de vil tilby og kan også rullere programmer innenfor disse grensene. I tillegg gir avtalen NRK rett til bruk av klipp fra arkivprogram i nye produksjoner og publisering av klipp i sosiale medier. Avtalen ble godkjent av Norwacos styre i januar 2020 og gjelder for 2020 – 2021.

Avtaleinngåelsen har måttet tåle kritikk fra flere av Norwacos medlemsorganisasjoner. De mener det begrensede avtaleomfanget er uheldig for rettighetshaverne, idet avtalen har ført til at NRK har fjernet produksjoner fra arkivet og at mange rettighetshavere med dette er skjøvet ut av avtalen. Det er også påpekt at avtalen kan føre til en uheldig inndeling av programmer som mer eller mindre attraktive.

Det har også kommet kritikk fra publikum som savner program som var tilgjengelige tidligere og som er skuffet over NRKs manglende vilje til å tilby hele arkivet. Det er mange som ønsker at også de mer nisjepregede produksjonene skal være tilgjengelige, og det er viktig å huske at dette er et arkiv for hele folket. Det er et åpent spørsmål om NRK fremdeles oppfyller sitt formidlingsoppdrag gjennom en så begrenset avtale.

Offentlig fremføring av TV-innhold

Offentlig fremføring av TV-innhold – lineært og offline – på offentlig tilgjengelige steder som hotelllobbyer, treningsentre, flyplasser med mer.

Norwaco har godkjent avtalelisens for blant annet offentlig fremføring av TV-innhold og kan tilby en heldekkende avtale for sammenhenger hvor slike rettigheter ofte ikke blir klarert. Med dette vil virksomheter som viser TV til publikum, for eksempel et serveringssted eller et treningssenter, kunne klarere bruken med Norwaco. Det er innledet dialog med TV-distributører for å avklare om de ønsker å inngå avtaler på vegne av relevante kunder, men arbeidet har stoppet noe opp i 2020 pga. koronapandemien som påvirker dette markedet i stor grad.

Privatkopiering (fordelingsoppdrag)

Individuell fordeling av statlig kompensasjon for lovlig kopiering til privat bruk.

Som privatperson kan du kopiere åndsverk og annet opphavsrettslig beskyttet materiale som f.eks. musikk, TV-innhold, lydbøker, tekst og visuelle verk, gratis og dele med nære venner og familie. Denne retten er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennhetens behov for tilgang til kultur. For å kompensere rettighetshavere for påført skade, er det etablert to uavhengige ordninger som finansieres over statsbudsjettet: En til individuell fordeling gjennom Norwaco og én til kollektiv fordeling gjennom Fond for Lyd og Bilde.

I åndsverkloven fra 2018 ble det bestemt at også selvstendige litterære og visuelle verk skal omfattes av den individuelle kompensasjonsordningen. Dessverre ble det ikke bevilget mer kompensasjon, men vedtatt at Kulturdepartementet skulle se nærmere på omfanget av den kompensasjonsberettigede kopieringen og betydningen det får at disse rettighetshaverne omfattes av den individuelle ordningen.

Professor Ole-Andreas Rognstad fikk i 2020 i oppdrag å skrive en juridisk utredning om forskjellige sider av ordningen. Denne ble offentliggjort i september, og Departementet jobber med videre oppfølging. For Norwacos del gir utredningen blant annet grunnlag for nye vurderinger av kompensasjon for såkalt offline-kopiering av innhold fra abonnements- og strømmetjenester. Les mer om dette nedenfor.

Bevilget kompensasjon for 2021

Det er i statsbudsjettet for 2021, bevilget 51 660 000 kroner til fordeling gjennom Norwaco. Økningen fra 2020 er på 2,3 %. Det er heller ikke denne gangen tatt hensyn til at ordningens nedslagsfelt ble utvidet i 2018.

Til kollektiv fordeling gjennom Fond for lyd og bilde, er det bevilget 44 970 000 kroner. Denne økningen er også 2,3 % fra 2020.

Kopieringsundersøkelser

Den individuelle kompensasjonen skal fordeles med bakgrunn i hvilke verk som faktisk kopieres. Norwaco får gjennomført årlige undersøkelser av kopieringsomfanget for ulike verkstyper, og forholdet mellom disse gir grunnlag for fordelingen av kompensasjonen. Kopieringen av tekst og visuelle verk er nå tatt med i samme undersøkelse som kopieringen av audio- og audiovisuelle verk. Kompensasjonen for 2020 fordeles på bakgrunn av undersøkelsen for 2020, som ventes ferdigstilt våren 2021.

Offline-kopiering

Det har gjennom året vært mye diskusjon rundt offline-lagring av låter og filmer, og om dette skal kompenseres som privatkopiering. Sist gang spørsmålet var oppe til vurdering var i 2015, da et styreoppnevnt strategivalg jobbet med privatkopieringsordningen. I den forbindelse ble det innhentet en uttalelse fra professor Rognstad som etter nærmere vurdering ikke ble offentliggjort.

I forbindelse med Rognstads nye utredning, har den gamle uttalelsen blitt etterspurt av flere av Norwacos medlemsorganisasjoner, og Norwacos styre og AU har fått kritikk for at den ikke ble delt med medlemmene i sektoren i 2015. Uttalelsen ble delt med medlemmene i privatkopieringssektoren våren 2020.

Høsten 2020 er det gjennomført en egen statistisk undersøkelse for å måle omfanget av offline-kopieringen. Dermed har man et grunnlag å fordele etter, hvis sektoren konkluderer med at slik kopiering skal kompenseres.

Informasjon om utbetalinger følger i tabellen på side 25.

Forvaltning og drift

Unntakstilstand som følge av koronaviruset

Gjennom 2020 har pandemien gjort situasjonen vanskelig for mange rettighetshavere og Norwacos medlemsorganisasjoner har jobbet hardt for å bistå medlemmene. Pandemien har også påvirket administrasjon og drift av Norwaco. Rent praktisk har mye av arbeidet, møter og liknende foregått digitalt fra hjemmekontor. Det har vært en bratt læringskurve, men det viser seg heldigvis at det aller meste kan gjennomføres på denne måten og at det også fungerer langt bedre enn man kanskje hadde trodd på forhånd. En stor takk rettes til våre medlemmer for fleksibel og villig innstilling i dette første koronaåret.

Årsmøte

Årsmøtet er Norwacos høyeste myndighet og består av representanter for medlemsorganisasjonene. Ved avstemninger har hver medlemsorganisasjon én stemme. Årsmøte foretar valg og behandler saker forberedt av styret. I tillegg er styret forpliktet til å

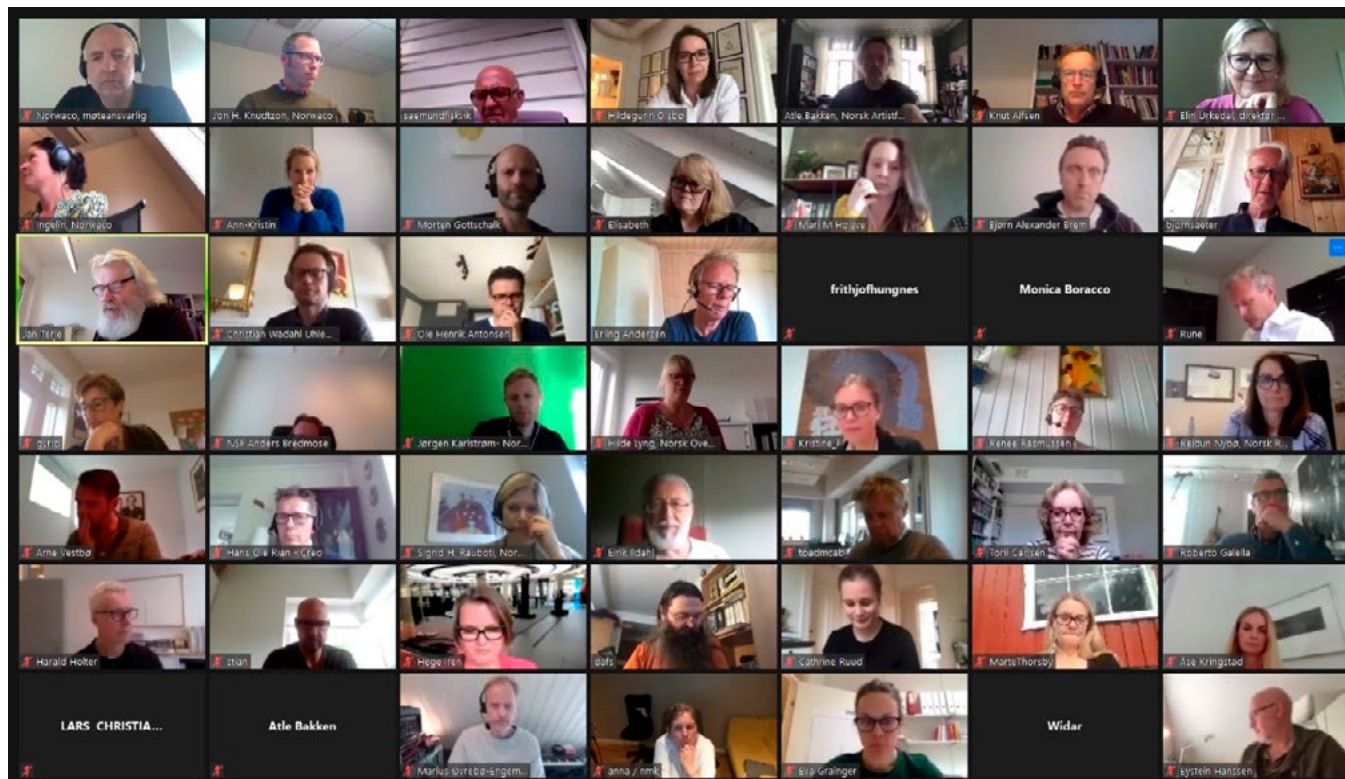
legge fram forslag fra medlemsorganisasjonene og forvaltningssektorene som er kommet styret i hende før 1. februar.

Norwaco gjennomførte årsmøtet tirsdag 26. mai i den digitale møteplattformen Zoom, og faktisk har det aldri vært flere med på et årsmøte i Norwaco. Hele 48 personer deltok fra medlemsorganisasjonene. I tillegg deltok valgkomiteens leder, revisor og åtte fra administrasjonen, slik at årsmøtet til sammen telte hele 58 digitale deltakere. Alle våre 35 medlemsorganisasjoner var representert, hvorav to gjennom fullmakt.

Årsmøtet godkjente Styrets beretning og regnskap for 2019, og det ble valgt nye styremedlemmer.

Det ble vedtatt å ikke øke styre- og utvalgshonorarene i 2020. Det vises ellers til utsendt protokoll.

Et tilfeldig utvalg deltakere fra Norwacos første digitale årsmøte. (Skjermdump)

Møter og kurs

Styremøter

Norwacos styre består av ti representanter med personlige varamedlemmer basert på en fast fordeling mellom medlemsgruppene. Styrets medlemmer velges for en toårsperiode, og halvparten av medlemmene er på valg hvert år. Det er i 2020 gjennomført åtte ordinære styremøter – tre fysisk og fem digitalt.

Møterett for varamedlemmer

Som en prøveordning ut inneværende styreperiode, ble det fra oktober åpnet for at også varamedlemmer kunne delta på styremøter. Møteretten gjelder digital deltakelse som observatører uten tale- og forslagsrett, og uten honorar.

Strategi for 2020 – 2022

På styremøte i januar, vedtok styret et nytt strategidokument for Norwaco 2020 – 2022.

Dokumentet er et overordnet styringsverktøy og vil kunne bli revidert dersom det skjer vesentlige endringer i juridiske eller markedsmessige rammebetingelser i treårsperioden.

Sektormøter

Norwacos forvaltning er delt inn i sektorer basert på virksomhetsområdene. Medlemsorganisasjonene er innmeldt i de sektorene hvor de har relevante rettigheter i behold, som de ønsker at Norwaco skal forvalte. Fordelingen av vederlag skjer i sektoren, og det kreves enstemmighet blant organisasjonene for å vedta fordelingen. Følgende sektormøter er gjennomført i 2020:

- Undervisningsbruk: 14. mai
- Bruk i bibliotek og museer: 28. mai
- Bruk av TV-selskaps arkivmateriale: 28. mai
- Privatkopiering: 4. juni og 10. desember
- Tredjeparts TV- og radiodistribusjon: 8. september

Norwacokurs for medlemmer.

Norwaco avholder årlig kurs for tillitsvalgte og andre i medlemsorganisasjonene som ønsker en innføring i hvordan Norwaco opererer eller har behov for å få «frisket opp» kunnskapen. Kurset tar for seg oppbygningen av Norwaco, virksomheten på de ulike forvaltningsområdene, det juridiske grunnlaget og fordelingsarbeidet. Kurset ble gjennomført i september. Opptak av kurset ble tilbudt de som ikke kunne delta.

*Ingelin Skaret forklarer enerettens ideelle side.
(Foto: Jon H. Knudtzon, Norwaco)*

Medlemsmøte med Ole-Andreas Rognstad

Professor Ole-Andreas Rognstad har, på oppdrag fra Kulturdepartementet, skrevet en juridisk utredning om kompensasjonsordningen for privatkopiering som ble offentliggjort i september. Utredningen er en del av KUDs gjennomgang av kompensasjonsordningen for privatkopiering som ble varslet etter endringene i åndsverkloven i 2018. Utredningen ble offentliggjort i september, og i oktober presenterte Rognstad utredningen til Norwacos medlemmer på et kombinert fysisk og digitalt møte med svært god deltakelse fra medlemmene.

*Ole-Andreas Rognstad presenterer sin juridiske utredning.
(Foto: Roberto Galella, Norwaco)*

Avtalelisensgodkjenning for bruk i bibliotek og museer

I mars godkjente Kulturdepartementet Norwaco etter den generelle avtalelisensbestemmelsen i åndsverkloven, for det som gjelder eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring av norskprodusert audio- og audiovisuelt materiale internt for besøkende i bibliotek og museer.

Søknaden ble sendt i desember 2019 etter inngåelse av løpende avtale med Rockheim. Godkjenningen dekker eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring av norskproduserte audio- og audiovisuelt materiale internt for besøkende i bibliotek og museer. Dette er Norwacos første godkjenning etter den generelle avtalelisensen i åndsverkloven.

Avtalelisensordningen er en sentral del av rettighetsforvaltningen i Norge, og godkjenninger på virksomhetsområdene er viktige for å kunne tilby heldekkende avtaler og effektiv rettighetsklarering. Les mer om avtalelisens på våre nettsider: <https://norwaco.no/opphavsrett-og-avtalelisens/avtalelisens>

Juridiske rammevilkår, høringer og innspill

EUs direktiv om kollektiv rettighetsforvaltning

Høringssvar

I februar avga Norwaco høringssvar for ny lov om kollektiv rettighetsforvaltning som skal lovfeste EUs direktiv om kollektiv forvaltning fra 2014. Formålet med loven er å effektivisere kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter og gi økt åpenhet, innsyn, valgfrihet og medbestemmelsesrett i forvaltningsorganisasjonenes virksomhet.

Proposisjon fremlagt

I desember la Kulturdepartementet frem sitt lovforslag. Stortinget forventes å behandle lovforslaget i løpet av vårsesjonen. Det er foreløpig ikke fastsatt noen ikrafttredelsesdato, men slik vi leser forslaget, vil reglene for vederlagsfordeling komme til anvendelse på rettighetsvederlag som er innkrevd året etter at loven trer i kraft. Det vil si at hvis loven trer i kraft i løpet av 2021, vil den først gjelde for vederlag innkrevd i 2022.

Siden vederlagsfordelingen i Norwaco skjer gjennom medlemsorganisasjonene, vil loven i stor utstrekning også gjelde direkte for medlemsorganisasjonene. Dette gjelder bl.a. reglene om forvaltning og fordeling av rettighetsvederlag, herunder fristen for utbetaling av vederlag, som er ni måneder etter utløpet av året vederlaget er innkrevd. I praksis betyr dette at de interne fordelingsprosessene både i Norwaco og i de enkelte medlemsorganisasjoner, vil måtte være gjennomført innen 1. oktober hvert år.

Loven vil kreve en gjennomgang av vedtekter, rutiner og fordelingsregler både i Norwaco og medlemsorganisasjonene. Norwaco vil bistå medlemsorganisasjonene på best mulig måte i denne prosessen.

Innspill til gjennomføring av Digitalmarkedsdirektivet (EU 2019/790) og Nett- og videresendingsdirektivet (EU 2019/789) mv.

I desember inviterte Kulturdepartementet til skriftlige innspill i forbindelse med Norges gjennomføring av disse to sentrale EU-direktivene. Opprinnelig var det planlagt fysiske dialogmøter med berørte aktører, men dette måtte utgå på grunn av koronapandemien.

Innspill om privatkopieringsordningen

I oktober sendte Norwaco innspill til Kulturdepartementet i anledning departementets gjennomgang av kompensasjonsordningen for privatkopiering.

Høring forskrift om tilskudd til produksjon av audiovisuelle verk

I desember sendte Norwaco inn høringssvar til NFIs foreslåtte § 3-3 i forskrift om tilskudd til produksjon av audiovisuelle verk.

Merverdiavgiftsspørsmålet

Norwaco har i 2020 jobbet videre med å få en avklaring på merverdiavgiftsspørsmålet, som har vært mye diskutert blant flere forvaltningsorganisasjoner de siste par årene. Saken er svært kompleks. Inntil det kommer en avklaring fra Skattedirektoratet fortsetter Norwaco som før og fakturerer kundene vederlag uten moms.

Representasjons- og utvekslingsavtaler

Etter fullmakt fra styret, inngår Norwaco avtaler med utenlandske organisasjoner for rettighetshavere om gjensidig representasjon av rettigheter og utveksling av vederlag. For fordeling av kompensasjon for privatkopiering inngås utvekslingsavtaler.

Norwaco arbeider kontinuerlig med å utvide og styrke rettighetsporteføljen for å kunne tilby klarering av nye TV-tjenester. Vi har derfor arbeidet målrettet med innhenting av relevante mandater de siste årene, med sikte på et forbedret grunnlag for å inngå fremtidsrettede avtaler innenfor markedet for TV-distribusjon. Vi har etablert et omfattende nettverk av samarbeidsorganisasjoner, og i 2020 ble det inngått nye samarbeidsavtaler med de tsjekkiske organisasjonene OAZA og OOA-S.

Norwaco ønsker et bredt europeisk samarbeid varmt velkommen, da dette både er med å styrke vår posisjon med tanke på rettigheter, men også fordi det bidrar til økt forståelse. Dette gjelder både vår egen kunnskap om europeisk opphavsrett og nasjonale systemer, men ikke minst kan det være med på å øke utenlandske organisasjoners forståelse av det norske avtalelisenssystemet.

Norwacos administrasjon i internt, digitalt møte. (Skjermdump)

Nordisk samarbeid

Norwaco har godt samarbeid og jevnlig møter med våre nordiske søsterorganisasjoner Copydan, Copyswede, IHM og Kopiosto.

Medlemskap i SAA

Norwaco er medlem av Society of Audiovisual Authors (SAA). Det gir oss blant annet god tilgang til EU/EØS-relevante dokumenter og er et nyttig diskusjonsforum, særlig knyttet til implementeringen av nye EU-direktiver på opphavsrettsområdet.

Norcode

Norcode er en organisasjon som driver utviklingsarbeid innenfor rettighetsforvaltning og opphavsrett.

Organisasjonen drives av TONO og Gramo. Norwaco var med å starte opp organisasjonen i 2007 men er ikke lenger medlem. Norwacos støtte til prosjekter gjennom Norcode blir vurdert sak for sak.

Norwaco støtter et treårig prosjekt i Uganda for oppbygging av den ugandiske audiovisuelle rettighetshaverorganisasjonen UFMI (Uganda Federation of Movie Industry). Prosjektet gjennomføres i regi av Norcode og følges opp av opphavsrettskonsulent Tarja Koskinen-Olsson, tidligere direktør i Kopiosto. 2020 er prosjektets siste år, og Norwaco har bevilget 380.000 kroner i støtte.

Administrasjonen

I april sluttet økonomisjef og storkundeansvarlig Erik Hovet Skjøtskift etter syv år i Norwaco. Hilde A. Clason ble samtidig ansatt som ny storkundeansvarlig. Clason er siviløkonom og har erfaring fra TV-distribusjonsbransjen gjennom Telenor og UPC (Get/Telia).

Sigrid H. Rauboti har fått ny stilling som økonomi- og administrasjonsansvarlig. Rauboti har bachelor i økonomi- og administrasjon og har siden august 2018 hatt stilling som økonomi- og administrasjonskonsulent.

Våren 2020 har Norwaco leid inn Emilie S. Rætta på timesbasis for å bistå med produksjon av innhold til nabolandskanalene.no og det tilhørende nyhetsbrevet.

Utbetalinger i 2020

Tabellen nedenfor gir oversikt over utbetalt vederlag i 2020. Vederlag fra utlandet og etterbetalinger for tidligere års bruk er inkludert.

I mars åpnet Norwaco for at medlemsorganisasjonene, for å muliggjøre rask utbetaling til rettighetshavere i forbindelse med koronakrisen, kunne få utbetalt vederlag for 2019 a konto basert på 2018-utbetalingene. For mye utbetalt vederlag vil bli korrigert ved utbetaling av vederlaget for 2020 i 2021.

	Norwacos medlemmer ⁽¹⁾	Utenlandske og individuelle rettighetshavere	Kringkastingselskap	Totalt
TV-distribusjon	150 438 767	75 365 711	71 359 583	297 164 061
Privatkopiering	40 642 616	7 948 504	2 619 879	51 210 999
Undervisningsvirksomhet	16 677 490	4 788 555	4 519 439	25 985 484
Bibliotek og museer	485 385			485 385
TV-selskap arkiv	17 681 053	307 120		17 988 173
Totalt	225 925 312	88 409 890	78 498 901	392 834 103

1) Tre av Norwaco medlemmer, BONO, TONO og IFPI, mottar vederlag på vegne av både norske og utenlandske rettighetshavere.

Styret, utvalg og administrasjon

Styret 2020–2021

Medlemsgruppe	Styremedlem	Varamedlem
Opphavere til litterære verk	<i>Hege Iren Frantzen</i> Norsk Journalistlag	<i>Ole Jan Borgund</i> NAVIO
	<i>Jan Terje Helmlí</i> Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, leder	<i>Monica Boracco</i> Norske Dramatikeres Forbund
Opphavere til musikk	<i>Cato Strøm</i> TONO	<i>Jon-Willy Rydningen</i> NOPA
Utøvende kunstnere	<i>Marius Øvrebø-Engemoen</i> GramArt	<i>Eva Grainger</i> Norske Dansekunstnere
	<i>Renée Rasmussen</i> Creo, AU-medlem	<i>Anders Hovind</i> Creo
	<i>Anders Bredmose</i> Norsk Skuespillerforbund	<i>Bjørn Sæter</i> Norsk Sceneinstruktørforening
Opphavere til visuelle verk og levende bilder	<i>Harald Holter</i> BONO	<i>Gyrid Garshol</i> Norske Billedkunstnere
Produsenter for musikk	<i>Marte Thorsby</i> IFPI Norge, nestleder	<i>Erling Andersen</i> FONO
Produsenter for levende bilder	<i>Stian Langgaard-Nielsen</i> Virke Produsentforeningen	<i>Åse Kringstad</i> Virke Produsentforeningen
Produsenter for litterære verk	<i>Ann-Kristin Vasseljen</i> Den norske Forleggerforening	<i>Bjørn Smith-Simonsen</i> Den norske Forleggerforening

Styrets arbeidsutvalg (AU) utgjøres av leder, nestleder og AU-medlem.

Fordelingsutvalg pr. 31.12.2020

Tredjeparts TV- og radiodistribusjon 2020–2022

Valgt 08.09.2020, ikke konstituert.

For utøvende kunstnere:

Anders Bredmose (Norsk Skuespillerforbund)

Marius Øvrebø-Engemoen (GramArt)

For opphavere:

Cato Strøm (TONO)

Ole Jan Borgund (NAVIO)

For produsenter:

Marte Thorsby (IFPI Norge)

Stian Langgaard-Nielsen (Virke Produsentforeningen)

Undervisningsbruk 2020–2022

Valgt 14.05.20, ikke konstituert.

Hans Ole Rian (Creo) – for utøvende kunstnere

Mette Møller (Den norske Forfatterforening)

– for opphavere

Frithjof Hungnes (FONO) – for produsenter

Bedriftsintern bruk

Det er foreløpig ikke egne inntekter til fordeling på dette området, og det er derfor ikke oppnevnt fordelingsutvalg.

Bruk i bibliotek og museer 2020–2022

Valgt 28.05.2020, ikke konstituert.

Marte Thorsby (IFPI Norge) – for produsenter
Hege Iren Frantzen (Norsk Journalistlag) – for opphavere
Hans Ole Rian (Creo) – for utøvere

Bruk av tv-selskaps arkivmateriale (NRKs arkiv) 2019–2021

Valgt 30.08.2019, erstatningsvalg 28.05.2020, ikke konstituert.

Marthe Torsby (IFPI Norge)
Hege Iren Frantzen (Norsk Journalistlag)
Hans Ole Rian (Creo)

Offentlig fremføring av TV-innhold

Det er foreløpig ikke egne inntekter til fordeling på dette området, og det er derfor ikke oppnevnt fordelingsutvalg.

Privatkopiering 2020–2022

Valgt 04.06.2020, konstituert 9.9.2020

For utøvende kunstnere:
Knut Alfseth (Norsk Skuespillerforbund), **leder**
Anders Hovind (Creo)

For produsenter:
Hildegunn Olsbø (IFPI Norge), **nestleder**
Åse Kringstad (Virke Produsentforeningen)

For opphavere:
Ida Otterstad (TONO)
Astrid Hamran Storrusten (Dramatikerforbundet/NBU)

Voldgiftsnemd 2020–2022

Valgt på årsmøtet i 2020.

Lars Jakob Blanck (leder)
Tingrettsdommer *Annika Lindström*
Helge Sønneland
Varamedlem: *Knut Rusti-Jørgensen*

Valgkomité 2020–2021

Valgt på årsmøtet i 2020, konstituert 03.03.2021

For utøvende kunstnere:
Lars Christian Fjeldstad, tidligere Creo, **leder**
Knut Alfseth, NSF

For opphavere:
Jahn Arne Olsen, Norsk Journalistlag
Marte Aas, BONO

For produsenter:
Ingvil Giske, Virke Produsentforeningen
Øystein Rudjord, tidligere IFPI Norge

Administrasjonen

Per 31.12.2020

<i>Elin Urkedal</i>	<i>Direktør</i>
<i>Hilde A. Clason</i>	<i>Storkundeansvarlig/KAM</i>
<i>Jon Harald Knudtson</i>	<i>Kommunikasjonsansvarlig</i>
<i>Sigrid H. Rauboti</i>	<i>Økonomi- og administrasjonsansvarlig</i>
<i>Ingelin Skaret</i>	<i>Juridisk seniorrådgiver</i>
<i>Simen Halsan Øien</i>	<i>Juridisk rådgiver</i>
<i>Roberto Galella</i>	<i>Konsulent IT- og kundebehandling</i>
<i>Else Krogager Henriksen</i>	<i>Avtalekonsulent</i>
<i>Frants Mohr</i>	<i>Fordelingsjef</i>
<i>Cathrine Hegge</i>	<i>Konsulent – fordeling (30 %)</i>

(Alle foto: Guro Skjelderup, med unntak av øverste rad, nr. 2: Foto: Stine Østby, nr. 4: Foto: Jon H. Knudtson og siste i nederste rad: Foto: Roberto Galella)

Medlemmer med jubileum i 2020

Blant Norwacos medlemsorganisasjoner er det stor variasjon. De omfatter alle typer rettighetshavere og favner et bredt spekter av kunstformer. Det er også stort spenn i hvordan organisasjonene er sammensatt – fra de aller minste, som nærmest drives på dugnad og idealisme,

til organisasjoner med tusenvis av medlemmer og store velsmurte administrasjoner. Dette mangfoldet utgjør Norwaco, og for å vise noe av mangfoldet, har vi rettet søkelyset mot organisasjoner som har hatt jubileum og stilt organisasjonenes leder noen spørsmål.

NORSK
REDAKTØRFORENING

Norsk Redaktørforening 70 år

Norsk Redaktørforening ble stiftet som avisredaktørforening 18. april 1950 og organiserte i begynnelsen kun ansvarlige redaktører i avisbedrifter og nyhetsbyråer. I dag omfatter foreningen redaksjonelle ledere på ulike nivåer i alle typer nyhets- og aktualitetsmedier. Foreningen teller omkring 760 medlemmer i alle former for nyhets- og aktualitetsmedier i Norge. Norsk Redaktørforening har som overordnet mål å sikre full informasjons- og ytringsfrihet for alle, og gode rammevilkår for frie medier. De anser redaktørstyrte nyhets- og aktualitetsmedier som en viktig samfunnsarena for fri informasjon, sannhetssøkende journalistikk, samfunnskritikk og debatt.

Vi har snakket med generalsekretær Arne Jensen:

1) Ble jubileet markert på noen måte?

Nei, det gjorde det ikke. Vi hadde ikke planlagt noen storstilt markering, og pandemien gjorde dette enda mindre aktuelt. Vi får komme sterkere tilbake ved 75-årsjubileet.

2) Hvordan har pandemiåret 2020 vært for deres medlemmer?

Som for svært mange andre: Slitsomt. Det er særlig krevende for dem som må lede redaksjonen fra hjemmekontor. I tillegg til å holde motet oppe selv, skal de jo primært sørge for at medarbeiderne har rammebetingelser og oppfølging som motiverer dem til å lage god journalistikk. Det er krevende. I tillegg kommer all usikkerheten knyttet til inntektsbortfall på annonsesiden. Heldigvis har leser-, lytter- og seermarkedet gått over all forventning. Det illustrerer at publikum vil ha de redaktørstyrte og kvalitetssikrede mediene, ikke minst i krisetider.

3) På et overordnet plan og sett bort ifra pandemien – hvordan er situasjonen til rettighetshavere forandret de senere år?

Jeg er ingen opphavsrettsekspert, men så vidt jeg kan se er bevisstheten rundt rettighetsavklaring økt, og det er bra. Samtidig stiller ny teknologi og nye muligheter for deling og spredning oss overfor mange nye utfordringer – både som opphavere og som brukere av åndsverk.

4) Hva blir viktig å jobbe for fremover?

På kort sikt å sørge for at ikke pandemien gir varige negative konsekvenser for journalistikken og informasjonstilgangen i samfunnet. På lengre sikt å forsøke å ta med de beste erfaringene fra denne perioden til å utvikle og forbedre den samme journalistikken. De redaktørstyrte mediene har fått dokumentert og tydeliggjort sin viktige rolle i samfunnet. Den erkjennelsen må vi ta med oss og bruke til noe positivt.

Arne Jensen (Foto: Heiko Junge, NTB)

Virke Produsentforeningen 90 år

Virke Produsentforeningen, tidligere Norske film-, tv- og spillprodusenters forening, er en norsk bransje- og arbeidsgiverforening stiftet den 1. desember 1930. Produsentforeningen ble del av Virke i 2015. Foreningen organiserer i overkant av 130 uavhengige produksjonsselskaper innen film-, serie-, spill-, reklame- og TV-produksjon. Virke Produsentforeningen jobber politisk for å bedre rammebetingelsene for næringen og jobber med utvikling av bransjen. Foreningen har som mål å være en av de viktigste premissleverandørene for norsk audiovisuell politikk. Foreningen søker politisk innflytelse overfor myndigheter, offentlige institusjoner, TV-kanaler og rettighetsorganisasjoner. Som arbeidsgiverforening forhandler Virke Produsentforeningen tariff- og overenskomster, rammeavtaler og standardkontrakter med stabs- og kunstnerorganisasjoner. I 1998 stiftet Norske film- og tv-produsenters forening Stiftelsen Gullruten. Stiftelsen har som formål å arrangere Gullruten, hvor årets beste TV-programmer kåres.

Vi har snakket med leder, Åse Kringstad:

1) Ble jubileet markert på noen måte?

Ja, jubileet ble markert, men på grunn av koronasituasjonen ble det en veldig nedskalert markering og ikke den store feiringen vi opprinnelig hadde planlagt. Men ingen bursdag uten presanger, så alle våre medlemmer fikk tilsendt konfekt 1. desember og en hyggelig [videokollasj](https://youtu.be/o7KcMb3mjlQ) (<https://youtu.be/o7KcMb3mjlQ>) som viser noe av alt det fantastiske gode innholdet våre medlemmer har laget i løpet av foreningens levetid. Vi har fortsatt tenkt å feire jubileet, men det er utsatt til det er mulig å samles igjen fysisk.

2) Hvordan har pandemiåret 2020 vært for deres medlemmer?

Det har vært et veldig krevende år, og det er fortsatt ikke over. Pandemien har rammet våre medlemmer i alle ledd i prosessen, både i finansieringen av prosjekter, i innspillingsfasen og i distribusjonen/salget. På tross av dette, og på tross av at flere av kompensasjonstiltakene fra staten har vært lite treffsikre, har produsentene klart å holde aktiviteten oppe og gjennomført innspillinger under krevende og kostbare smittevernregimer. Det er imponerende! Men effektene av pandemien blir nok med oss i lang tid framover.

Åse Kringstad (Foto: Andris Visdal, Virke)

3) På et overordnet plan og sett bort ifra pandemien – hvordan er situasjonen til rettighetshavere forandret de senere år?

Den mest åpenbare forandringen er inntøget av økonomisk sterke internasjonale aktører på det norske audiovisuelle markedet, som kanskje ikke har den samme tradisjonen knyttet til rettighetsklarering som vi er vant med i Norge og Norden. Dette har skapt en helt ny konkurransesituasjon for de mer tradisjonelle publisistene og medieaktørene, som har gitt tydelige ringvirkninger i hele den audiovisuelle bransjen.

4) Hva blir viktig å jobbe for fremover?

Vi vil fortsatt jobbe for et ryddig og rettferdig arbeidsliv, gjennom overenskomster og avtaler med de andre forbundene i bransjen, og sørge for å være en sentral aktør å lytte til for bl.a. Norsk filminstitutt og Kulturdepartementet når politikk og rammevilkår legges for vår bransje. Nye EU-direktiver skal implementeres i norsk rett den nærmeste tiden, og her er vi eksempelvis opptatt av at det skal komme på plass en medfinansieringsordning via AVMS-direktivet. Strømmetjenesteaktørene blir stadig mer sentrale. Det skaper mange utfordringer knyttet til plattformer og rettigheter, men gir også nye muligheter for finansiering og distribusjon. Vår viktigste jobb er å ivareta de uavhengige produksjonsselskaperens posisjon og rolle i alt dette.

FONO 40 år

FONO er interesseorganisasjonen for uavhengige norske plateselskaper og ble stiftet 30. september 1980. Som Europas eldste organisasjon for uavhengige plateselskaper og produsenter, har FONO i snart en mannsalder, arbeidet for bedre vilkår for norsk musikk generelt, og for norsk musikkproduksjon spesielt. FONO har over hundre medlemmer innenfor alle musikalske sjangere - EDM, pop, jazz, folkemusikk, Hip Hop, samtidsmusikk, indie rock, metal, klassisk og country.

Vi har snakket med daglig leder, Erling Andersen.

1. Ble jubileet markert på noen måte?

Jubileet ble utsatt et år. I 2021 skal vi imidlertid markere FONOs merkesaker bl.a. ved produksjon av fem kortfilmer

Erling Andersen (Foto: Nina Hulthin)

om selskapenes virksomhet, og markedsføring av selskapene i sosiale medier. Gjennom fortsatt politisk arbeid, vil vi synliggjøre FONO- selskapenes betydning for utvikling og utgivelse av norsk musikk i inn- og utland. Det blir også en fest 18. desember, som er samme dato som FONO ble stiftet for 40 år siden.

2. Hvordan har pandemiåret 2020 vært for deres medlemmer?

Pandemiåret har vært et produktivt år for mange selskaper, men også svært komplisert. Artistene våre fikk frigjort mye tid til å spille inn ny musikk. Samtidig har mulighetene til å promotere utgivelsene gjennom markeds kampanjer tilknyttet konserter og turne, forsvunnet helt, og mange er «på vent» med å utgi nye innspillinger. Norskandelen i streamingtjenestene har gått ned og det nærmer seg et kritisk lavt nivå, så utfordringene er store.

3. På et overordnet plan og sett bort ifra pandemien – hvordan er situasjonen til rettighetshavere forandret de senere år?

Digitaliseringen av markedet har stilt utgiverne overfor store utfordringer, bl.a. ved at kontantstrømmene i streaming-økonomien er helt annerledes (og for manges vedkommende lavere) enn de var ved salg av fysiske produkter. Selskapene har måttet tilegne seg kompetanse på «digital markedsføring», hvor bruk av sosiale medier er helt sentralt. For mange er alternative inntektskilder som vederlag for bruk av musikken i ulike sammenhenger (synk i film og TV-produksjoner) blitt viktigere enn det har vært tidligere. Det samme gjelder merchandise (salg av effekter), samt engasjement i forlagsrettigheter og management.

4. Hva blir viktig å jobbe for fremover?

FONOs hovedoppgave er å ivareta medlemmenes interesser, både økonomisk (kommersielle modeller og vederlag fra ulike utnyttelser av repertoaret, bl.a. en «User Centric» avregning av streaming-inntekter), politisk (rammebetingelser og tilskuddsordninger, bla. en økning av publiseringsstøtten for musikkinnspillinger) og ideelt (for å sikre at den uavhengige delen av bransjen synliggjøres og fortsetter å være en viktig kanal for talentutvikling og produksjon, som alternativ til «major»-selskapene). Mer norsk musikk i norsk radio har alltid vært en prioritet i FONO. I disse dager er vi særlig opptatt av at EUs opphavsrettsdirektiv, art. 17, blir implementert i norsk lov på en måte som sikrer rettighetshaverne vederlag for bruk på de store delingsplattformene, der det hittil har vært et stort hull.

Møllergata 8 · 0179 Oslo
Telefon: 23 31 68 00
norwaco@norwaco.no
www.norwaco.no